

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVII. évfolyam, 10. szám, 2014

Megjelenik kéthetente
2014. június 05.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	8
Nemzetközi piaci információk.....	12
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	14
Nemzetközi piaci információk.....	19
CUKORPIACI JELENTÉS.....	20
Agrárpolitikai Hírek.....	21

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Takarmánygyártók Szövetsége (*FEFAC*) a takarmánygyártás kismértékű csökkenésére számít az Európai Unióban 2014-ben.

Az Európai Bizottság adatai szerint az EU-ban a takarmánygabona-félék (takarmánybúza, -kukorica, -árpa) ára 165-195 euró/tonna (50-60 ezer forint/tonna) sávban mozgott a fizikai piacon 2014. január-április időszakban.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánygabonákat 44-57 ezer forint/tonna közötti áron kínálták a fizikai piacon 2014. január és április között.

A szójabab legközelebbi határidőre szóló jegyzése 540-560 USD/tonna sávban mozgott május 19-30. között a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*).

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (*FAO*) májusi kitekintése szerint a globális cukortermelés az előző szezonhoz hasonlóan 182 millió tonna lehet a 2013/2014. gazdasági évben.

GABONAPIACI JELENTÉS

Az Európai Takarmánygyártók Szövetségének (*FE-FAC*) adatai szerint az Európai Unióban (Málta, Görögország és Luxemburg kivételével) a 2012. évihez hasonló mennyiségű, 153,8 millió tonna keveréktakarmányt állítottak elő 2013-ban. A sertéstakarmány-gyártás az egy évvel korábinál 1,7 százalékkal csökkent, ugyanakkor 0,8 százalékkal több szarvasmarha- és 0,6 százalékkal nagyobb mennyiségű baromfitakarmány került ki a keverőüzemekből. A szervezet a takarmánygyártás kismértékű csökkenésére számít 2014-ben. A szakértők a baromfitakarmány-termelés stabilizálódását vetítik előre, ugyanakkor a sertéstakarmányok előállítására mérséklődhet az idén. A kedvező időjárás miatt javult az uniós legelők állapota és a szálastakarmányok termése is jónak ígérkezik, emiatt a tavalyinál 1 százalékkal kevesebb szarvasmarha-takarmányra lehet szükség az EU-ban. Ugyanakkor az EU takarmánygyártására az ukrajnai bizonytalan politikai helyzet mellett az ország és az Unió között létrejött szabadkereskedelmi egyezmény is hatással lehet a vámkedvezményes élőállat-import és az alapanyagok behozatala révén.

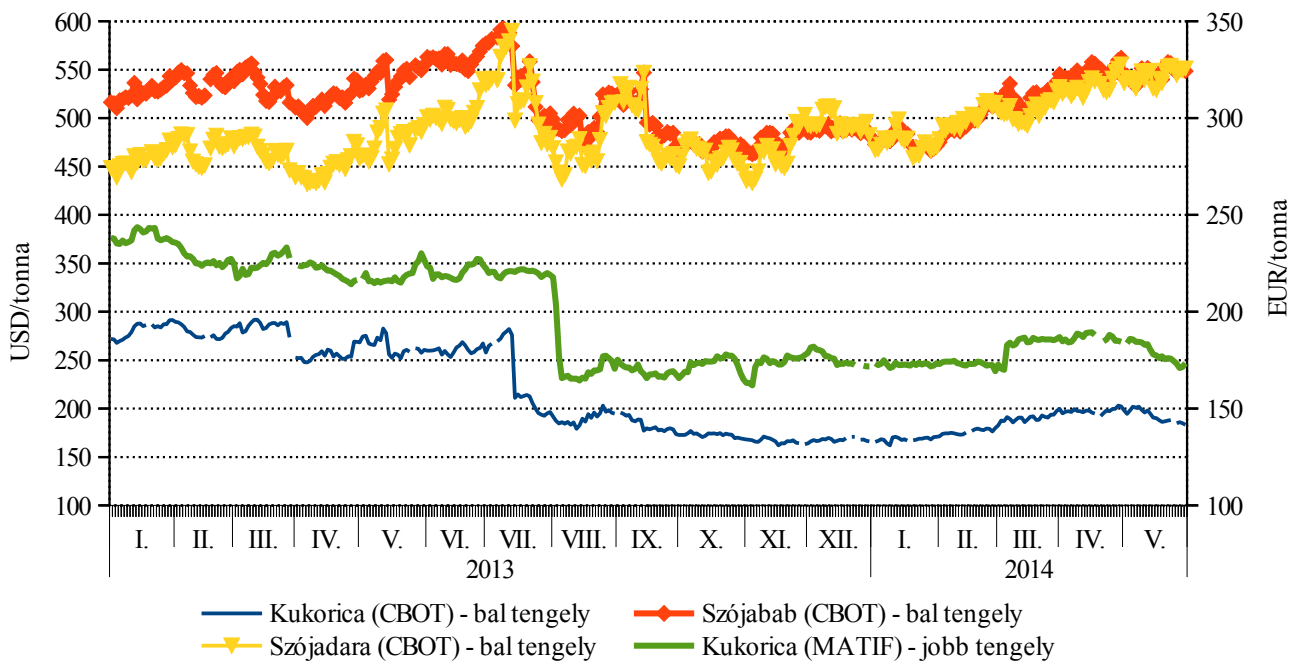
Az Európai Bizottság adatai szerint az EU-ban a takarmánygabona-félék (takarmánybúza, -kukorica, -árpa) ára 165-195 euró/tonna (50-60 ezer forint/tonna) sávban mozgott a fizikai piacon 2014. január-április időszakban. A takarmánykukorica uniós piaci ára követte a tőzsdei jegyzések változásait. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 22, a párizsi árutőzsdén (*MATIF*) 6 százalékkal drágult a kukorica a legközelebbi lejáratra vonatkozóan január és április között, ami a fizikai piacon 8 százalékos áremelkedést eredményezett az EU-ban, ugyanakkor a takarmánybúzáért 4, a takarmányárpáért 1 százalékkal fizettek többet a vevők. A gabonafélék árának növekedését egyelőre csak részben tudták érvényesíteni a tápárakban a takarmánygyártók. A brojlertáp uniós átlagára 350 euró/tonna (108 ezer forint/tonna) körül stabilizálódott, a sertéstápé ellenben 3 százalékkal nőtt áprilisban a januárhoz képest. Az idej emelkedő trend ellenére a gabonafélék termelői ára 18-20, a takarmánytápoké 12-14 százalékkal múlta alul áprilisban az előző év azonos időszakának szintjét.

Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) áru-
piaci szekciójában a takarmánybúza fronthavi jegyzése

alig módosult az év első négy hónapjában, 52,2 ezer forint/tonna volt április végén. A takarmánykukorica legközelebbi határidős jegyzése ugyanakkor 12,5 százalékkal 51,2 ezer forint/tonnára nőtt, a takarmányárpáé 3 százalékkal 45 ezer forint/tonnára csökkent április végén az év elejihez képest. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánygabonákat 44-57 ezer forint/tonna közötti áron kínálták a fizikai piacon a 2014. január-április közötti időszakban. A takarmánykukorica termelői ára volt a legalacsonyabb (50 ezer forint/tonna) annak ellenére, hogy év eleje óta 13 százalékkal emelkedett. Ennél drágábban juthattak hozzá a feldolgozók a takarmánybúzához és a takarmányárpához: előbbi termelői ára 22 százalékkal 56 ezer forint/tonnára, utóbbié 11 százalékkal 51 ezer forint/tonnára nőtt áprilisban a januárhoz viszonyítva. Az előző év azonos időszakához képest 7-16 százalékkal volt olcsóbb a három termény 2014 áprilisában. A takarmánytápok értékesítési ára nem változott számottevően az idén, ugyanakkor áprilisban az egy évvel korábinál 13 százalékkal volt alacsonyabb a brojler-, 16 százalékkal a hízósertéstáp ára.

A világszerte kedvezőnek ígérkező gabonatermés és a közelgő betakarítás a gabonafélék árának csökkenését vetíti előre, amit a tőzsdei jegyzések már jeleznek. A párizsi (-4 százalékos) és a budapesti árutőzsdén (-6 százalékos) májusban gyengült a gabonafélék fronthavi jegyzése, ami várhatóan a fizikai piacokra is begyűrűzik. A szójabab és -dara jelenleg igen drága a világpiacokon. A chicagói árutőzsdén a két tőzsdei termék jegyzése egyaránt 19 százalékkal nőtt január és április között. Jóllehet az USA agrárminisztériuma (*USDA*) májusban közölt előrevetítésében rekord nagyságúra jelezte a világ 2014/2015. gazdasági évre vonatkozó szójatermelését, a szójabab és -dara legközelebbi határidőre szóló jegyzése májusban is magas szinten mozgott: előbbié 533-558, utóbbié 529-554 USD/tonna sávban hullámzott. Az elkövetkező hetekben valamelyest csökkenhet a fizikai piacokon a takarmánygabona-félék ára, a szójabab és -dara felhasználása miatt azonban a keveréktakarmányok árának jelentősebb mérséklődése nem valószínűsíthető.

1. ábra: A kukorica, a szójabab és a szójadara legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2013-2014)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade, MATIF – Marché à Terme International de France

Agrárpolitikai Hírek

- Országos átlagban 11 százalékkal, hektáronként 695 ezer forintra emelkedett tavaly a termőföld ára – közölte saját adataira hivatkozva az OTP Jelzálogbank. Elemzésük szerint a tulajdonost cserélt termőföldek nagysága 126 ezer hektár volt 2013-ban. Ez 7,3 száza-

lékkal kevesebb az egy évvel korábbinál. Így az ár annak ellenére emelkedett, hogy a forgalom – enyhén ugyan, de csökkent. Tavaly 913 ezer forintos hektáronkénti árral Győr-Moson-Sopron megye vezetett. A rangsor másik végén Nógrád megye állt 408 ezer forintos fajlagos árral

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2014. 20. hét	2014. 21. hét	2014. 21. hét/ 2014. 20. hét (százalék)
Étkezési búza	tonna	...	182	-	8 787	789	9
	HUF/tonna	...	58 377	-	56 603	58 812	104
Takarmány- búza	tonna	-	...	-	222
	HUF/tonna	-	...	-	55 377
Takarmány- kukorica	tonna	3 968	10 596	2 193	7 513	16 757	223
	HUF/tonna	51 402	50 452	46 918	49 225	50 214	102
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	...	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	...	-	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

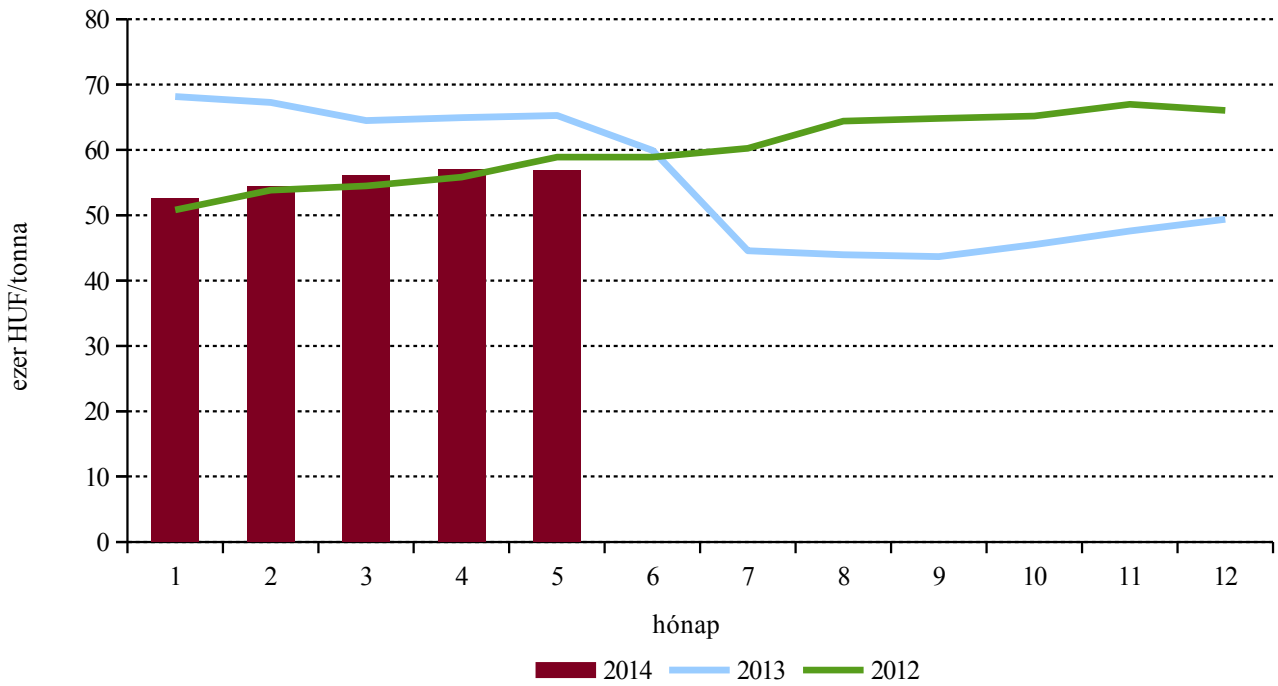
2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2013. 21. hét	2014. 20. hét	2014. 21. hét	2014. 21. hét/ 2013.21. hét (százalék)	2014. 21. hét/ 2014. 20. hét (százalék)
Étkezési búza	tonna	8 048	8 787	789	10	9
	HUF/tonna	63 739	56 603	58 812	92	104
Takarmány- búza	tonna	...	222
	HUF/tonna	...	55 377
Takarmány- kukorica	tonna	11 463	7 513	16 757	146	223
	HUF/tonna	59 077	49 225	50 214	85	102
Takarmányárpa	tonna	-	...	-	-	-
	HUF/tonna	-	...	-	-	-

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

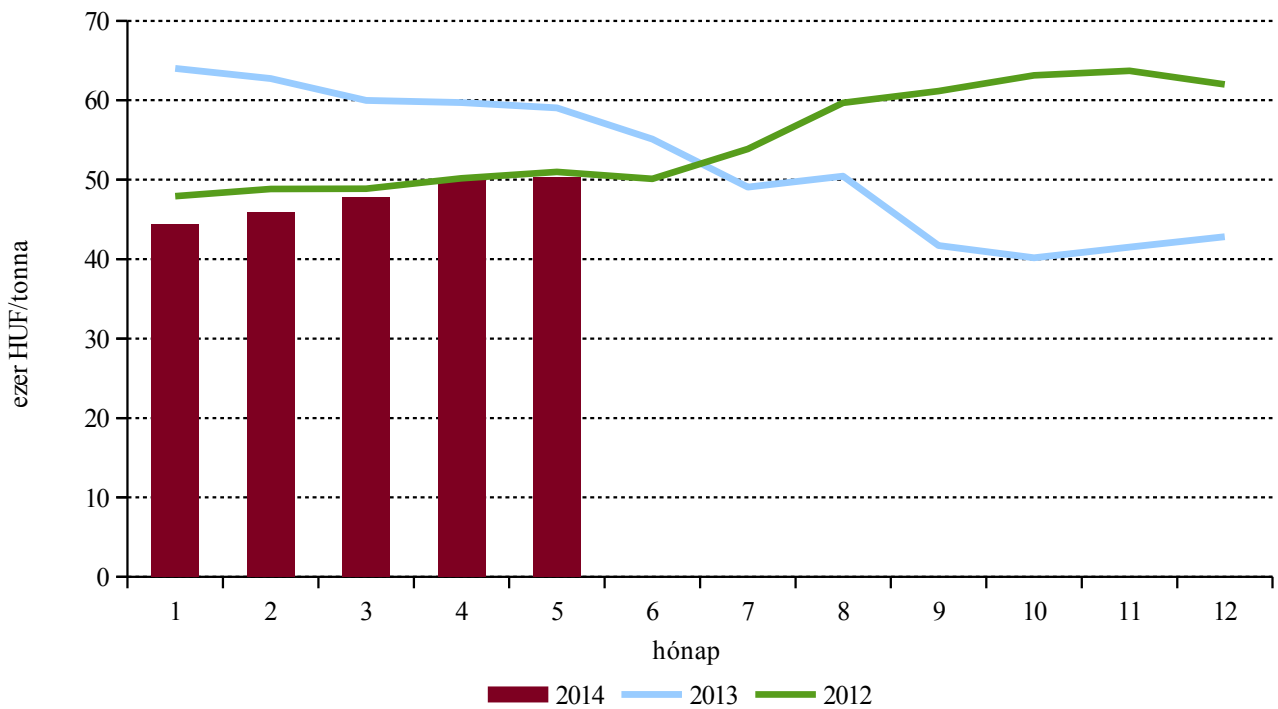
Forrás: AKI PÁIR

2. ábra: Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

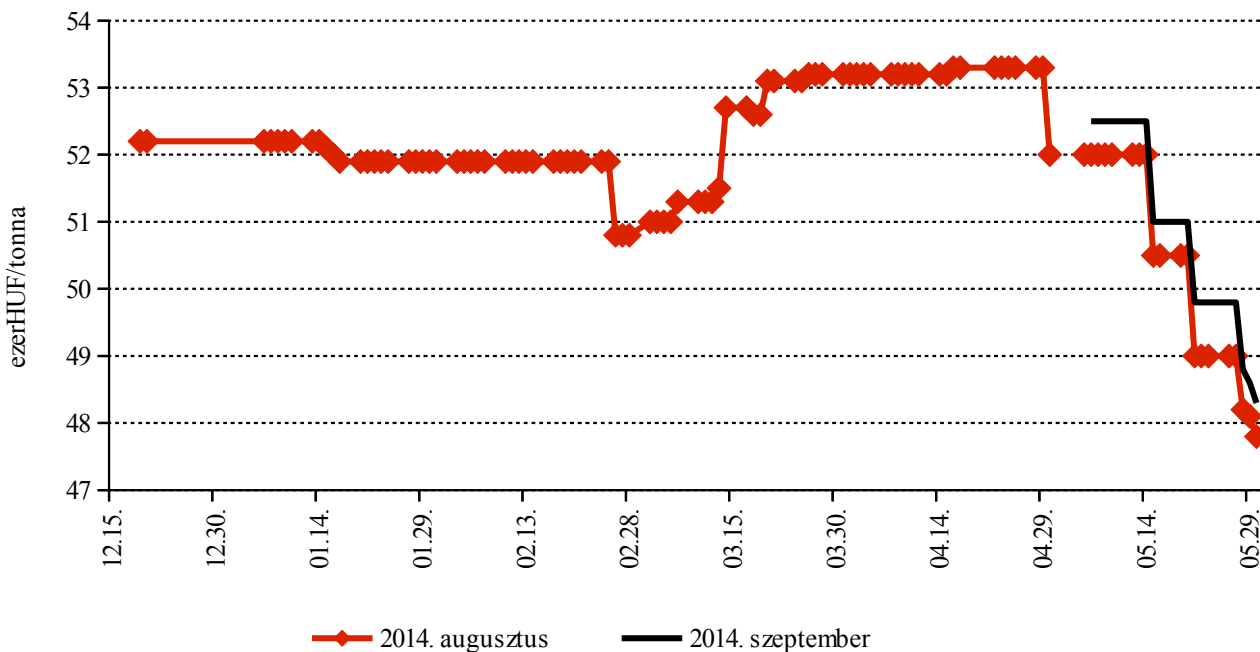
3. ábra: A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

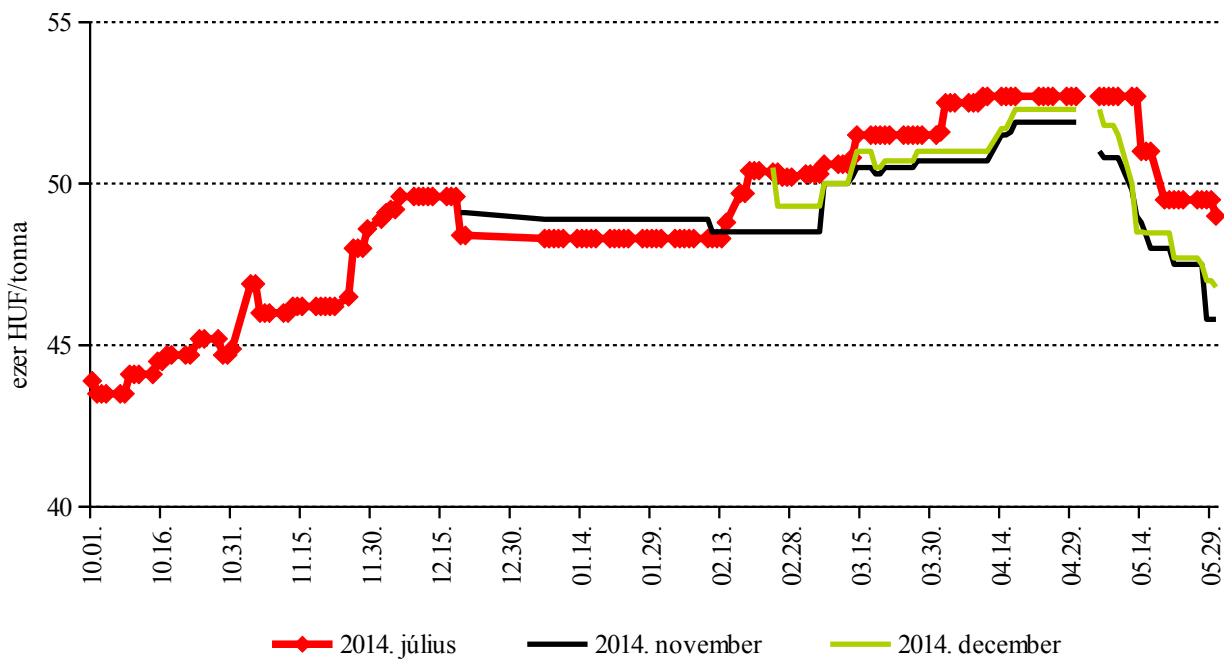
A gabonafélék jegyzése

4. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

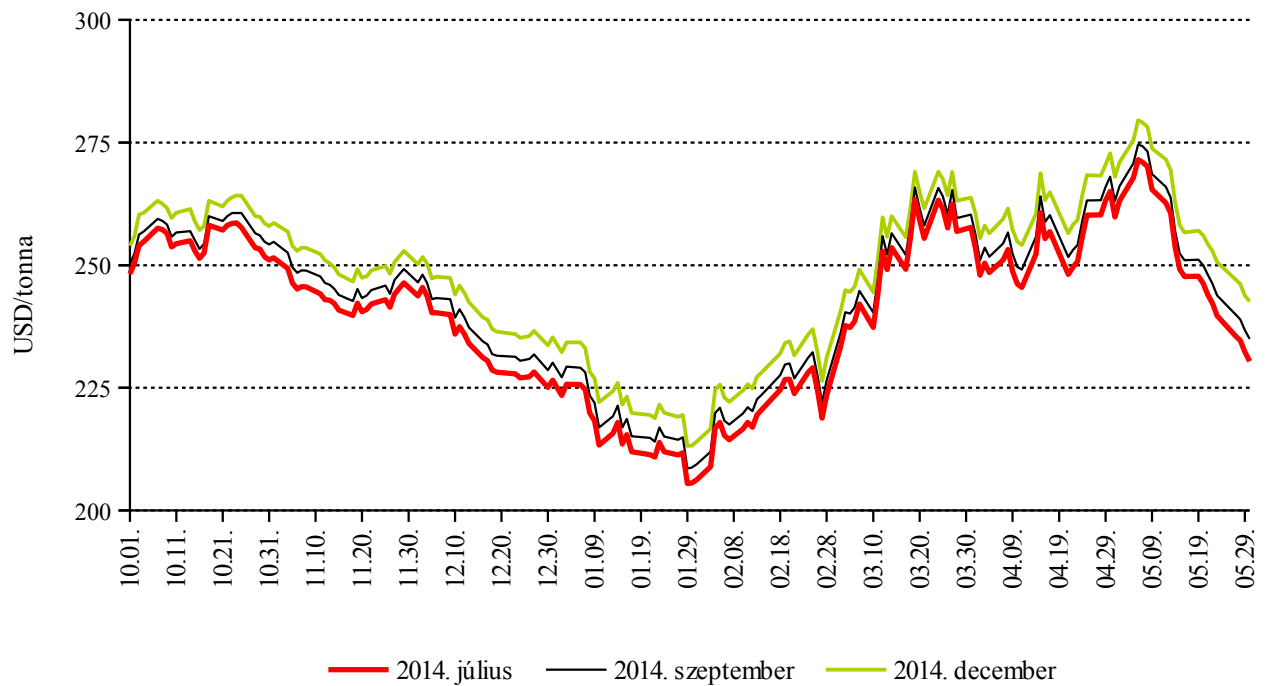
Forrás: BÉT

5. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

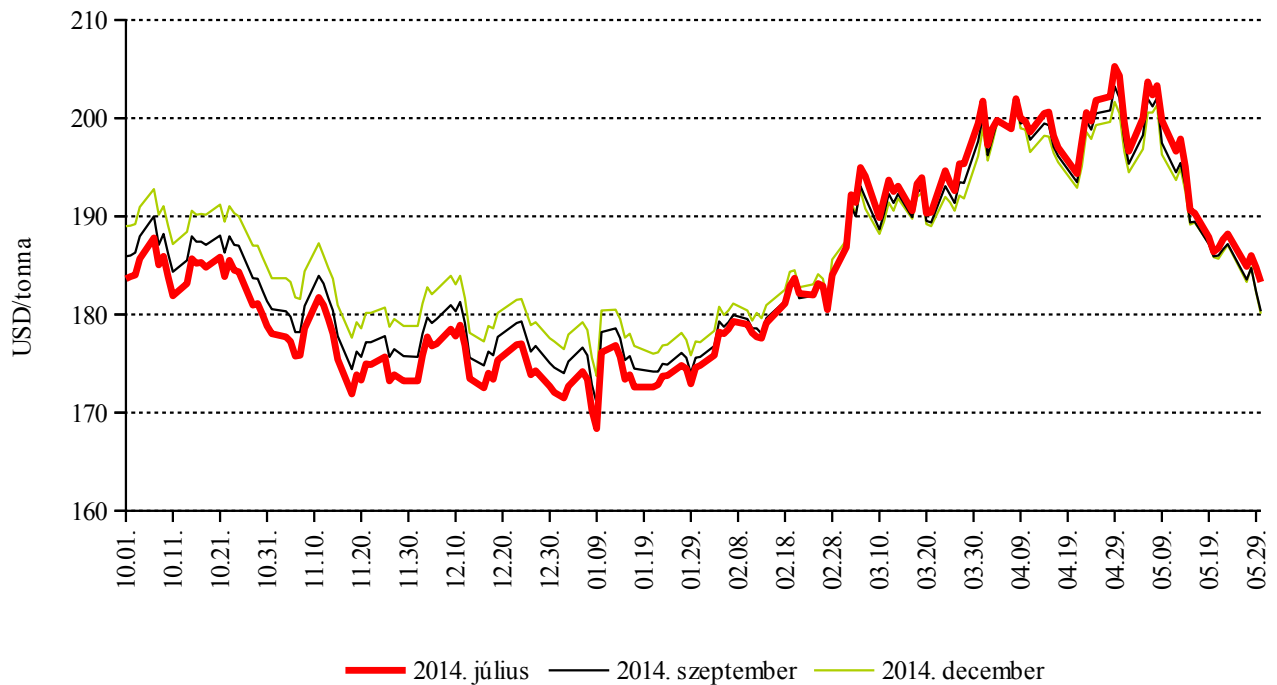
Forrás: BÉT

6. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

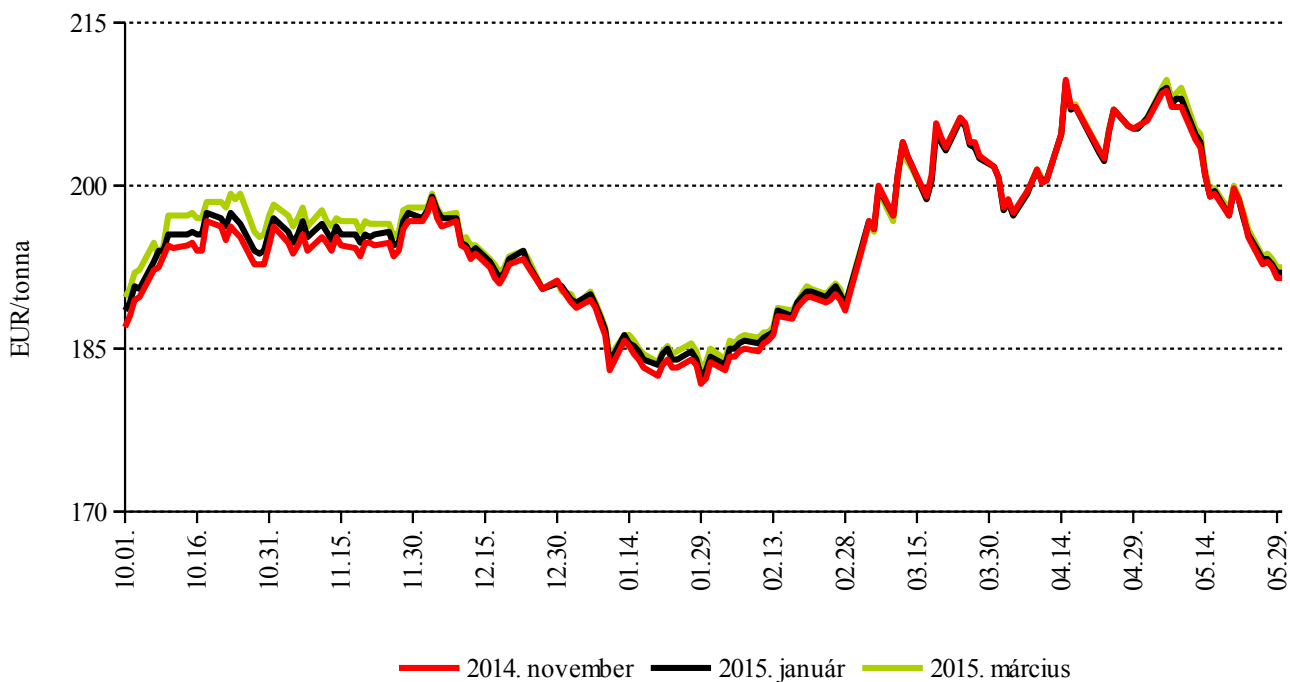
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

7. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

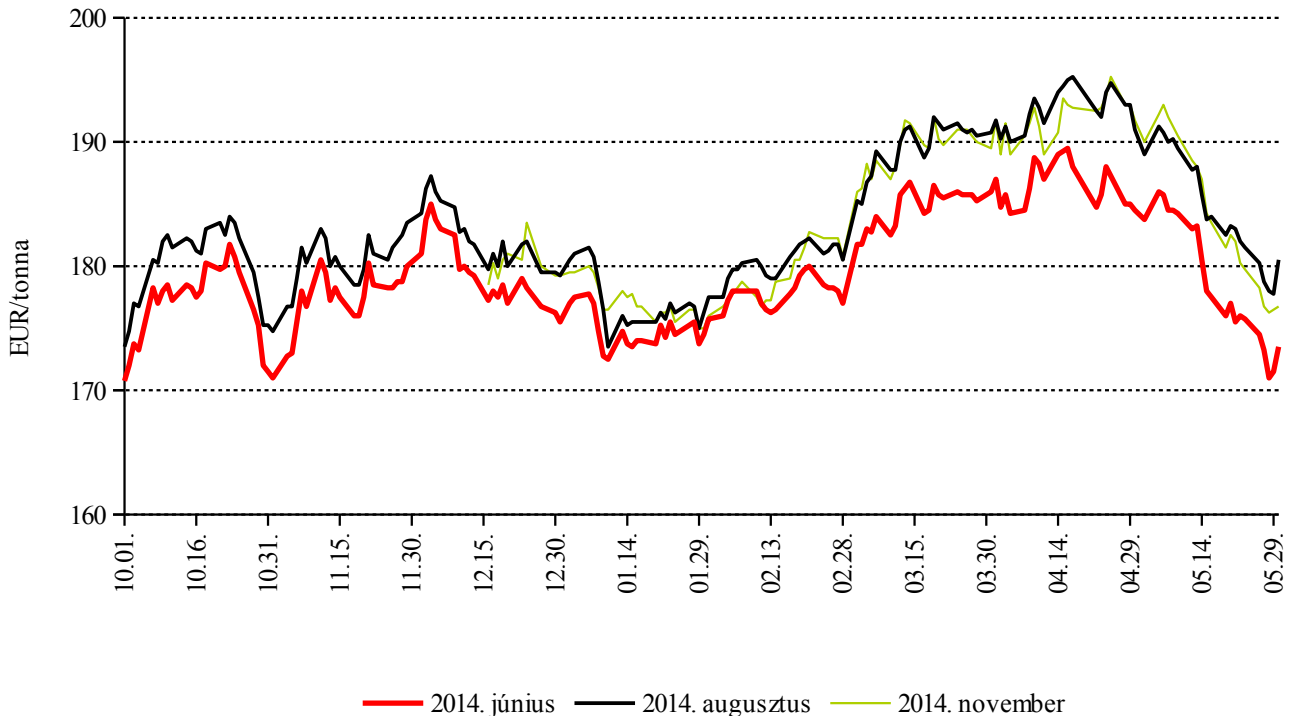
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

9. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2013. 21. hét	2014. 20. hét	2014. 21. hét	2014. 21. hét/ 2013. 21. hét (százalék)	2014. 21. hét/ 2014. 20. hét (százalék)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	439	573	575	131	100
	HUF/kg	89	77	77	87	100
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 291	1 510	1 384	107	92
	HUF/kg	91	78	78	86	100
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	423	680	680	161	100
	HUF/kg	99	82	84	85	103
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna
	HUF/kg
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	28	33	40	141	122
	HUF/kg	102	83	87	86	105
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	20	52	82	413	157
	HUF/kg	109	91	88	81	97
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	310	239	398	128	166
	HUF/kg	88	73	76	86	103
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	334	411	404	121	98
	HUF/kg	90	76	77	85	101
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna
	HUF/kg
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	48	58	37	76	63
	HUF/kg	97	86	86	88	100
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	34	48	87	255	182
	HUF/kg	101	94	91	90	98

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2014. március	2014. április	2014. május
Finomliszt BL 55	186	188	188
Fehér kenyér	297	289	294
Félbarna kenyér	263	255	255
Étkezési búzadara AD	235	239	239

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2014. május 30.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. november	192	57 969	2014. július	230	51 248
2015. január	192	58 120	2014. szeptember	235	52 262
2015. március	193	58 272	2014. december	243	53 961
2015. május	193	58 423	2015. március	249	55 333
2015. szeptember	192	57 969	2015. május	252	56 054
2015. december	193	58 272	2015. július	254	56 461

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. június	174	52 520	2014. július	183	40 768
2014. augusztus	181	54 639	2014. szeptember	180	40 101
2014. november	177	53 504	2014. december	180	40 050
2015. január	179	54 034	2015. március	184	40 837
2015. március	180	54 336	2015. május	186	41 415
2015. június	182	55 093	2015. július	189	41 940

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	304	67 587
2014. szeptember	304	67 587
2014. december	304	67 587
2015. március	304	67 587
2015. május	304	67 587

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2014. 05. 30. (százalék)	2014. 05. 23. (százalék)
Búza	2014. július	230,43	24,2	25,3
Kukorica	2014. július	183,31	21,1	21,2
Szójabab	2014. július	548,80	16,6	-
Szójadara	2014. július	551,20	27,3	26,6

^{a)} Belső volatilitás (*implied volatility*): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

9. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2014. május 27.)

Termény	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	40 485	137 139	101 109	13 544	12 394	93 562	64 855	42 866	35 598	40 140	24 770
Kukorica	302 737	651 814	275 193	6 227	31 790	288 491	100 889	137 049	120 022	86 316	65 909
Szójabab	166 169	323 644	91 614	5 836	15 411	171 254	27 223	34 223	57 285	77 258	29 620
Szójadara	75 817	200 122	44 314	4 199	6 485	93 367	19 305	8 139	24 722	35 762	13 829

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

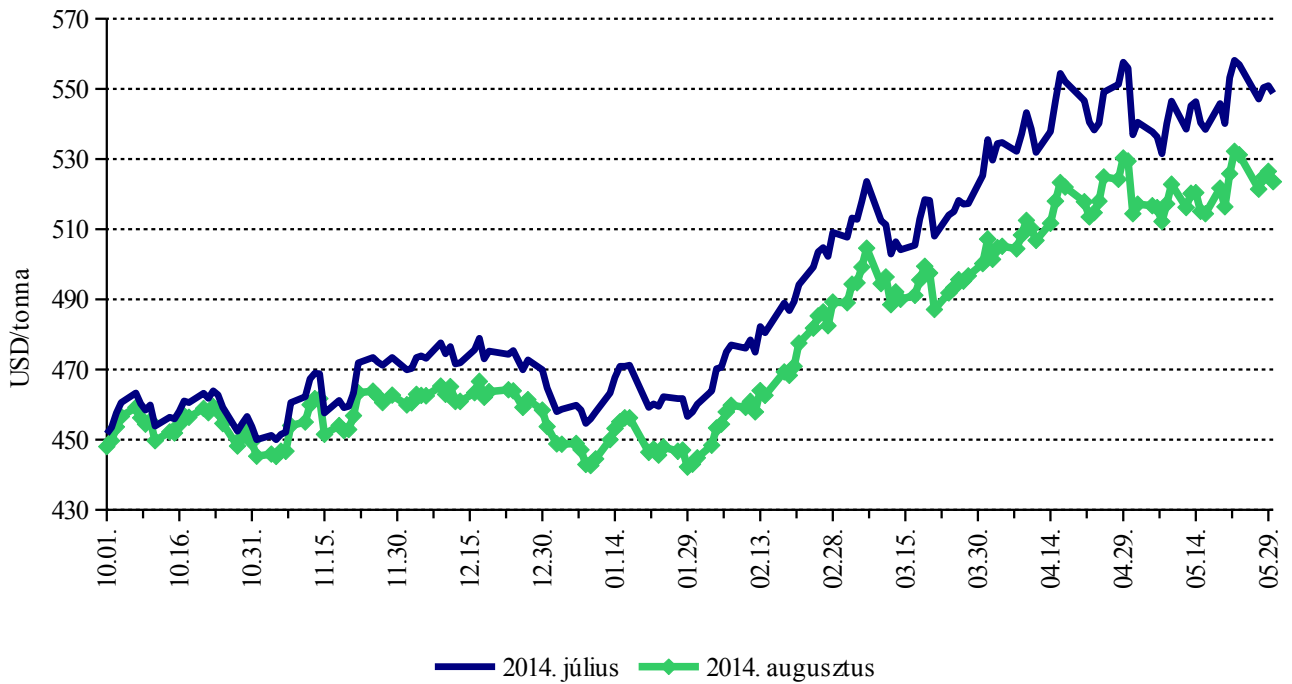
Jóllehet az USA agrárminisztériuma (*USDA*) májusi előrejelzésében rekord nagyságú, 300 millió tonna szójabab betakarítását valószínűsíti a 2014/2015. gazdasági évben a világon, a termény továbbra is drága a világpiaccon. A szójabab legközelebbi határidőre szóló jegyzése 540-560 USD/tonna sávban mozgott május 19-30. között a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*). A jegyzések csökkenését akadályozta az USA igen élénk szójababexportja és az ennek hatására gyorsan apadó szójababkészlet. Az észak-amerikai ország 42,7 millió tonna szójababot szállított ki 2013. szeptember 1. és 2014. május 22. között, és további 2,2 millió tonna teljesítését vállalta a gazdasági év végéig (2014. augusztus 31-ig). A szűkülő készlet miatt az ellátottsági szintet jelző készlet/felhasználás mutató tovább romolhat (7,3 százalékra) a folyó évi szezon végére. Az USA-ban 32,6 millió hektár lehet a szójabab termőterülete a 2014/2015. gazdasági évben, amire eddig még nem volt példa. Az esős időjárás eleinte akadályozta a vetési munkát, de az *USDA* június elseji felmérése szerint a tervezett terület 78 százalékán már végeztek a munkával. Amennyiben az *USDA* várakozásai realizálódnak, csaknem 100 millió tonna szójababot takaríthatnak be a következő gazdasági évben az USA-ban, ami a folyó évi szezonhoz hasonló szintű export és feldolgozás mellett a készletek feltöltődését eredményezheti. Az agrártárca májusi kitekintésében a 2014/2015. gazdasági év végére 9 millió tonna szójababtartalmat vetített előre az Amerikai Egyesült Államokban.

Braziliában befejezték a szójabab betakarítását, az *USDA* adatai szerint 29,9 millió hektárról rekordtermés, 87,5 millió tonna került a tárolókba a 2013/2014. évi szezonban. A növény termőterülete várhatóan tovább nő

a következő gazdasági évben, és 30,5 millió hektárról 91 millió tonna termésre számítanak. Argentínában még javában tart a szójabab aratása, a terület 74 százalékán végeztek a munkával május végéig. Az esőzések hátráltatták a betakarítási munkálatokat, ám a későbbi pergési veszteség elkerülése érdekében az esőzés mellett is folytatták a betakarítást, vállalva ezzel a szárítással járó többletköltséget. A világ harmadik legnagyobb szójababtermelőjénél az *USDA* 54 millió tonna termést valószínűsít a 2013/2014. gazdasági évben, és a következőben is ugyanennyire számítanak. Az esős vegetációs periódus miatt azonban az elmúlt 17 év leggyengébb minőségű termése került a raktárakba: a szójabab fehérjetartalma 37,2 százalék, olajtartalma 22,7 százalék lett.

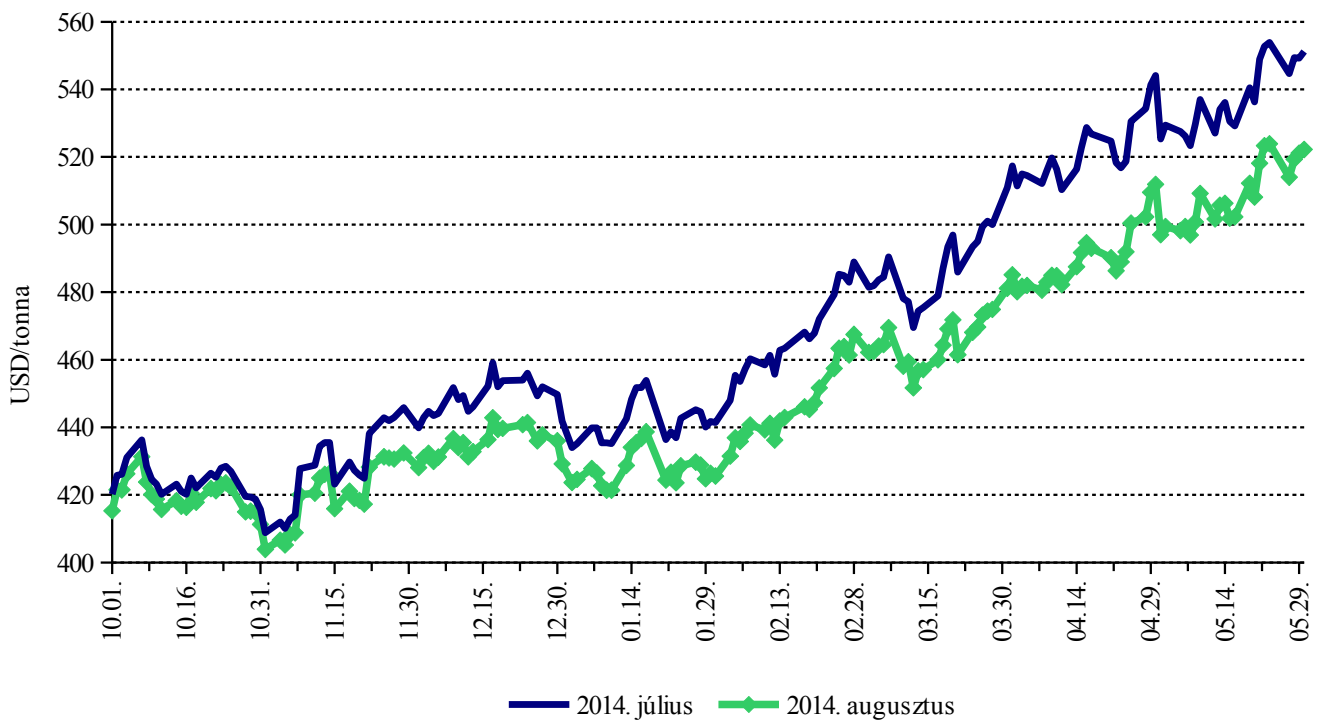
Kína a világ szójabab-kereskedelmének kétharmadát bonyolítja, 2014 áprilisában 6,5 millió tonna szójababot vásárolt a nemzetközi piacról, az egy évvel korábinál 64 százalékkal többet. A kínai kereskedelmi minisztérium tájékoztatása alapján májusban közel 6 millió tonna termény érkezett az országban, és júniusban további 4 millió tonna behozatalára kerülhet sor. Az USA várakozásai szerint 69 millió tonnára emelkedhet Kína szójababimportja a 2013/2014. gazdasági évben. A kereslet a következő szezonban is erősnek ígérkezik az ázsiai ország részéről, és akár 72 millió tonna szójababot is beszerezhetnek a nemzetközi piacról. Az elmúlt években a finanszírozási lehetőségek bővítése miatt a Kínába exportáló vállalatok a szójababszállítmányokat biztosítékként használták a megbízás teljesítéséhez. A Brazíliából érkező áru folyamatos törlése, és Kína időnkénti fizetésképtelensége ezen rendszer fenntarthatatlanságát jelzi, úgy tűnik hatása igen jelentős a termény világpiaci árára.

10. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

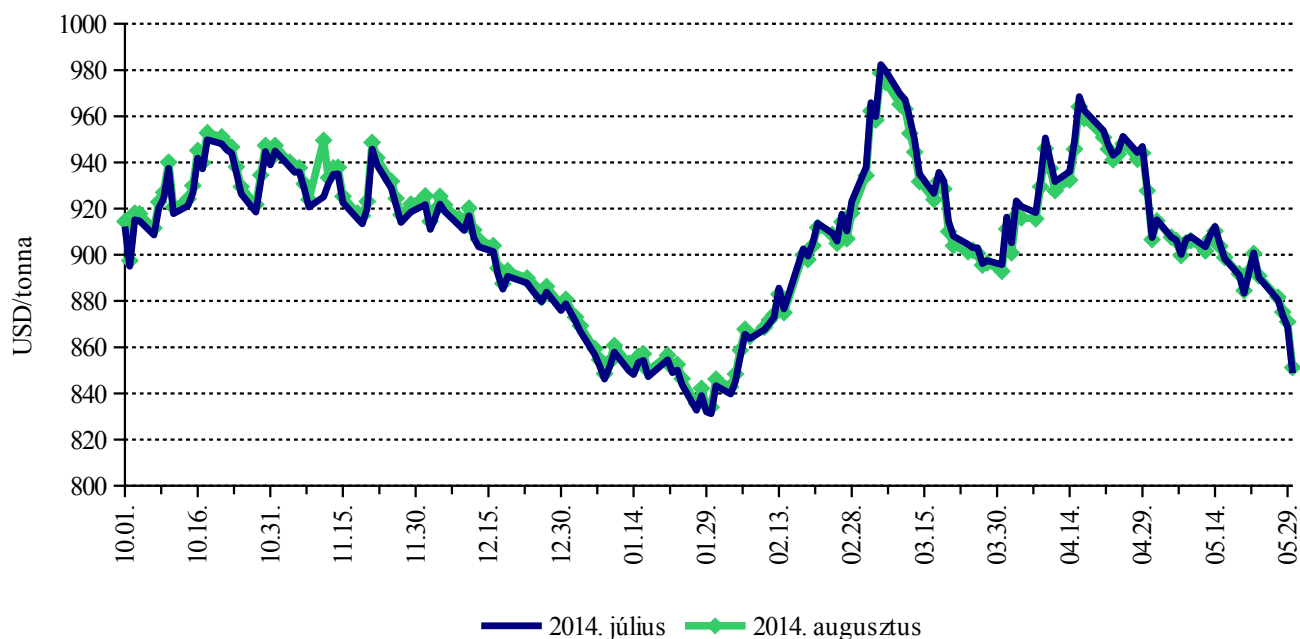
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

11. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

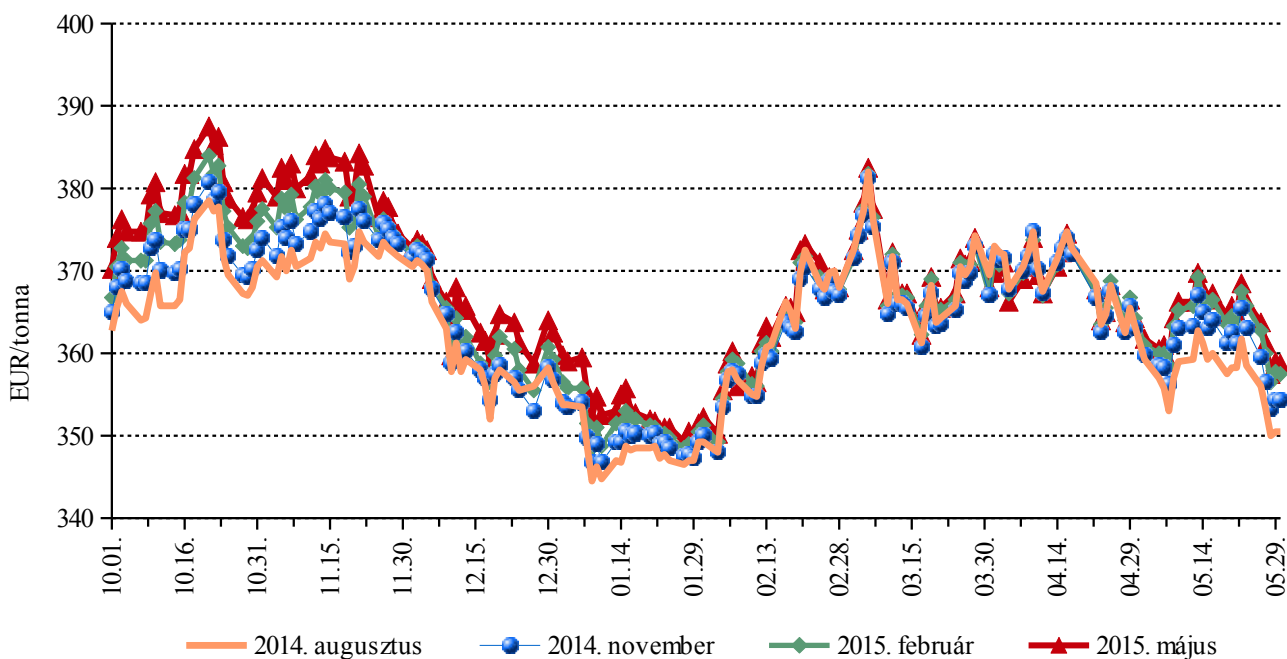
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

12. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

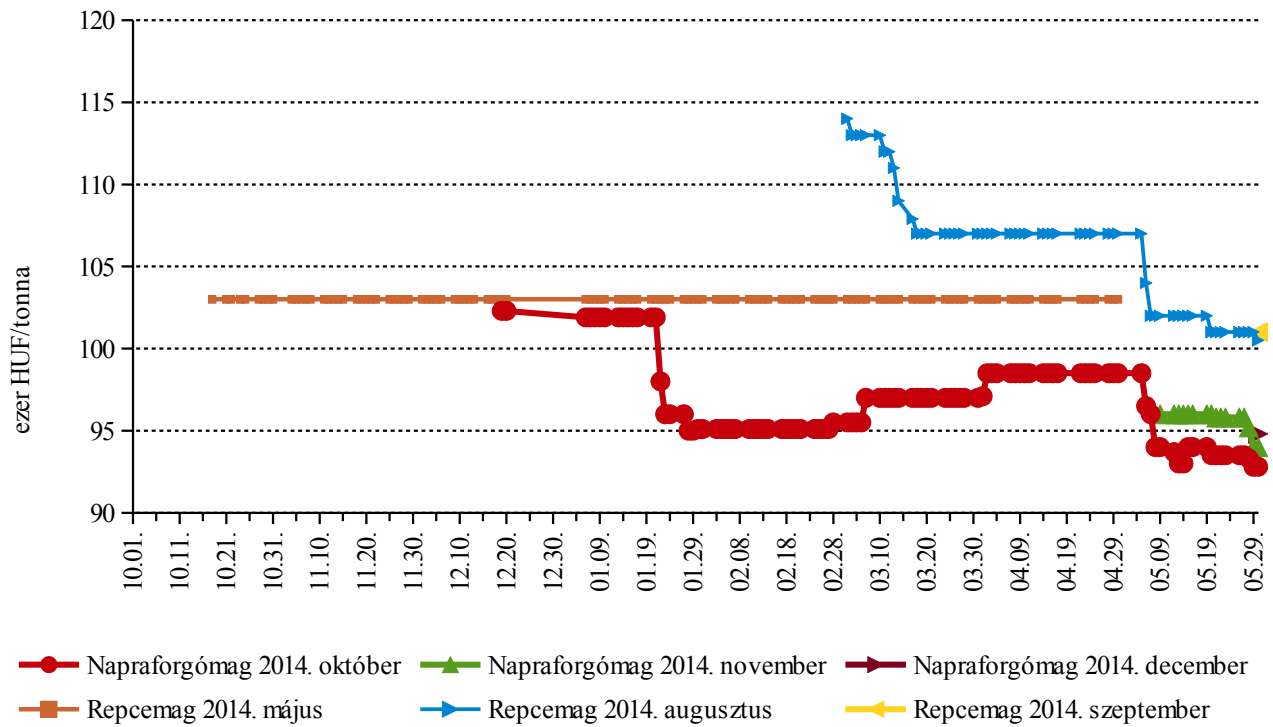
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

13. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: Marché à Terme International de France

14. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

10. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóí értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2013. 21. hét	2014. 20. hét	2014. 21. hét	2014. 21. hét/ 2013. 21. hét (százalék)	2014. 21. hét/ 2014. 20. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	tonna	2 583	9 693	8 737	338	90
	HUF/tonna	139 269	100 559	103 996	75	103
Repcemag	tonna
	HUF/tonna
Nyers napraforgóolaj	tonna	1 604	13 730	13 002	811	95
	HUF/tonna	266 758	196 959	196 283	74	100
Napraforgódara	tonna	5 835	17 461	14 625	251	84
	HUF/tonna	78 352	58 580	58 301	74	100
Nyers repceolaj	tonna	-	-	...
	HUF/tonna	-	-	...
Repcedara	tonna	...	1 519	768	...	51
	HUF/tonna	...	75 126	77 631	...	103

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

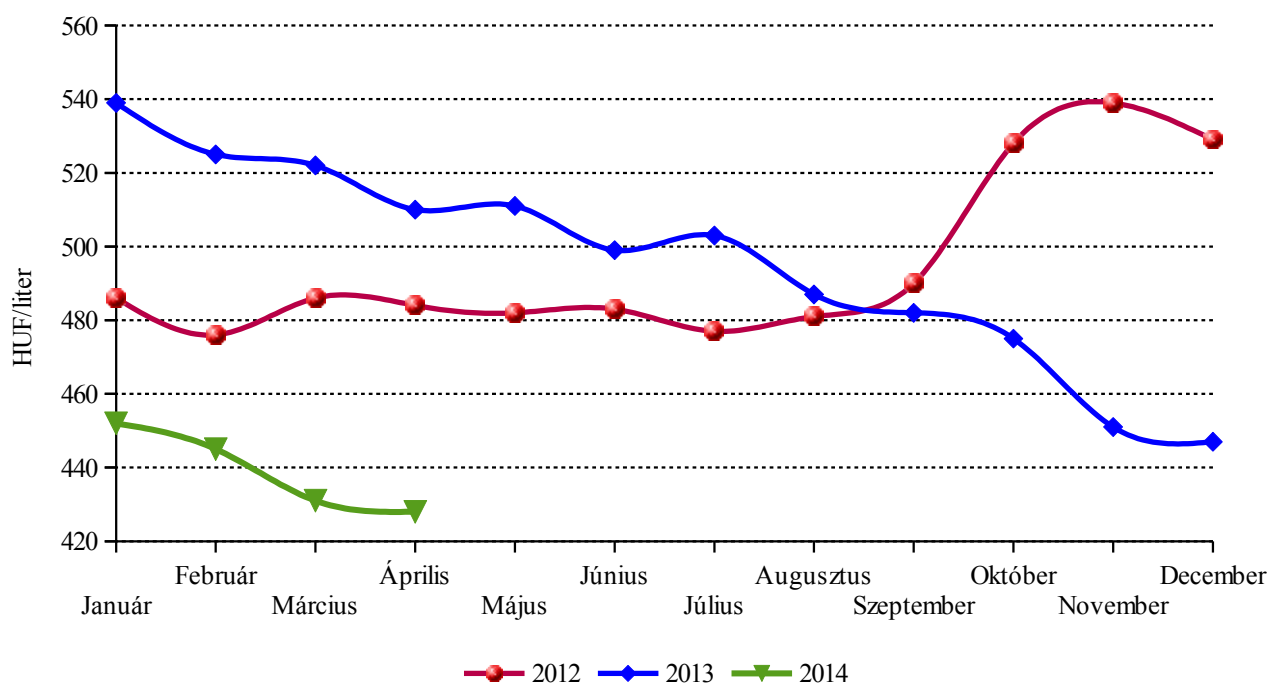
Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2014-05-13	693	209 717
		2014-05-20	683	208 265
		2014-05-27	693	210 347
Napraforgóolaj (finomított)	Olaszország	2014-05-13	803	243 029
		2014-05-20	793	241 831
		2014-05-27	803	243 759
Szójaolaj (nyers)		2014-05-13	683	206 688
		2014-05-20	673	205 213
		2014-05-27	698	211 866
Szójaolaj (finomított)		2014-05-13	733	221 830
		2014-05-20	723	220 471
		2014-05-27	763	231 609
Napraforgódara	Ausztria	2014-05-13	-	-
		2014-05-20	-	-
		2014-05-27	-	-
Repedara		2014-05-13	260	78 967
		2014-05-20	260	79 339
		2014-05-27	260	78 975

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

15. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2014. május 30.)

12. táblázat: Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2014. augusztus	351	106 100
2014. november	354	107 235
2015. február	358	108 219
2015. május	359	108 597
2015. augusztus	352	106 630
2015. november	351	106 176

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

13. táblázat: Szójabab

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	549	122 053
2014. augusztus	524	116 426
2014. szeptember	473	105 084
2014. november	453	100 836
2015. január	456	101 303
2015. március	457	101 615

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

14. táblázat: Szójadara

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	551	122 587
2014. augusztus	522	116 137
2014. szeptember	481	106 885
2014. október	449	99 746
2014. december	445	98 924
2015. január	443	98 568

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) májusi kitekintése szerint a globális cukortermelés az előző szezonhoz hasonlóan 182 millió tonna lehet a 2013/2014. gazdasági évben. A fogyasztás ugyanakkor a 2012/2013. gazdasági évit 4,1 millió tonnával múlhatja felül, 178 millió tonnára tehető. A fejlődő országokban a cukor kibocsátását 141,4 millió tonna körül várják, ami a 2012/2013. gazdasági évinél 1,2 százalékkal több. A fejlett országok termelése ezzel szemben 2,1 millió tonnával 40,7 millió tonnára csökkenhet.

Brazíliában a szélsőségesen száraz időjárás negatívan befolyásolhatja a cukornád hozamait. Az országban jelenleg 39,7 millió tonna cukortermelést valószínűsítenek a 2013/2014. gazdasági évre, 300 ezer tonnával kevesebbet, mint az előző szezonban. Azt, hogy a betakarított cukornádból mennyit használnak cukor előállítására, és mennyit etanolgyártásra, döntően az etanol és a cukor egymáshoz viszonyított áránya határozza meg.

Az USA cukortermelése az előzőhöz hasonló (8,2 millió tonna) szinten maradhat a 2013/2014. gazdasági évben. A bőséges kibocsátás miatt a készlet/felhasználás aránya 22,6 százalékra nőhet a 2013/2014. gazdasági évben, szemben a 14,5 százalékos történelmi átlaggal.

Ázsia cukortermelése 1,3 százalékkal 69,4 millió tonnára emelkedhet a 2013/2014. gazdasági évben. Jól lehet Indiában az esőzések hatására nőtt a cukornád hozama, a cukornád ára körüli viták késleltetik a növény feldolgozását, így a cukortermelés félmillió tonnával 26 millió tonnára eshet a folyó évi szezonban. Kínában a cukornád termőterületének növekedése ellenére az ország déli régióiban uralkodó fagyos időjárás miatt a folyó szezonban a cukortermelés a 2012/2013. gazdasági év szintjén maradhat. A legfrissebb prognózis szerint a világ második legnagyobb cukorexportőrének számító Thaiföld cukorkibocsátása közel 10 százalékkal 11,3 millió tonnára emelkedhet a folyó évi szezonban.

Az Európai Unióban, különösen Franciaországban, Németországban és Lengyelországban a kedvezőtlen időjárás hatására – a legújabb prognózisok szerint –

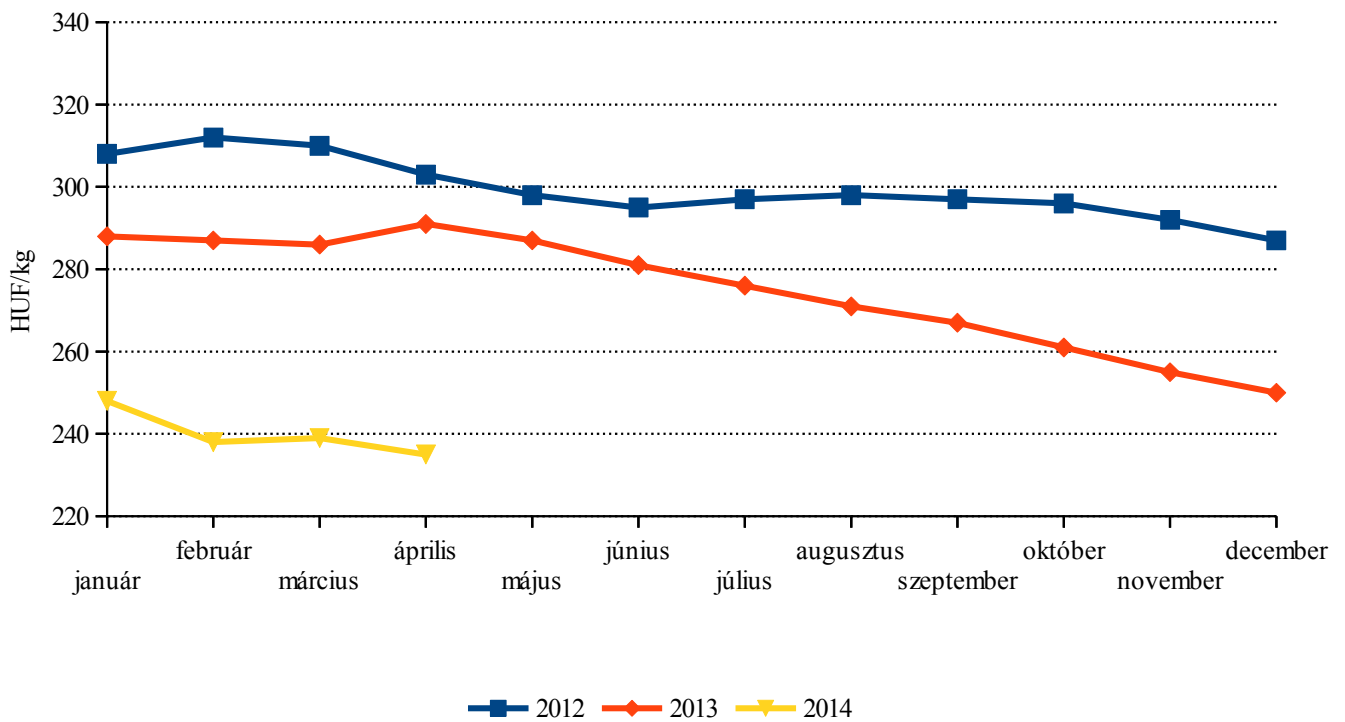
16,7 millió tonnára csökkenhet a cukortermelés a 2013/2014. gazdasági évben. Az EU 2014-2020. közötti időszakra vonatkozó, már elfogadott Közös Agrárpolitikája szerint a cukorkvóták rendszere és a cukorrépa minimálárára vonatkozó szabályozás 2017 szeptemberétől megszűnik. A kvóta eltörlésével az EU önellátottsági szintje cukorból középtávon várhatóan nő.

Oroszországban a tárolók hiánya, illetve a korlátozott feldolgozási kapacitás már a rekord cukorrépa-termést hozó 2011/2012. gazdasági évben problémákat okozott, ezért az orosz gazdák nem növelték tovább a növény termőterületét. Ez (a várhatóan gyengébb idei termésátlagok mellett) a cukortermelés 21 százalékos esését (4,1 millió tonnára) eredményezheti a folyó évi szezonban.

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzése ismét 400 USD/tonna fölé emelkedett május közepén, amire március eleje óta nem volt példa. Ennek hátterében az állhat, hogy a legfrissebb előrejelzések szerint a 2014/2015. gazdasági évben mérséklődhet a globális cukortöbblet. A brazíliai szélsőségesen száraz időjárás termés-csökkentő hatása miatt a korábban vártnál kevesebb lehet az ország cukortermelése, ugyanakkor Kína fogyasztása tovább nőhet, ami a globális cukorkormérleg és a készlet/felhasználás arányának romlását eredményezheti a következő szezonban. Az USA agrárminisztériuma (USDA) május közepén tette közzé a 2014/2015. gazdasági évre vonatkozó cukorpiaci várakozásait, ez valamelyest megnyugtatta a kedélyeket a piacon, és a nyerscukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése 380 USD/tonna körül stabilizálódott május végén. A londoni árutőzsdén a fehércukor fronthavi jegyzése követte a New York-i változásokat: május 13-án fél éves csúcsot döntött (494 USD/tonna), majd 470 USD/tonna körüli szintre esett a hónap végére.

A KSH adatai szerint Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 235 forint/kg volt 2014 áprilisában, ami 19 százalékos csökkentést jelentett az előző év azonos hónapjához viszonyítva.

16. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

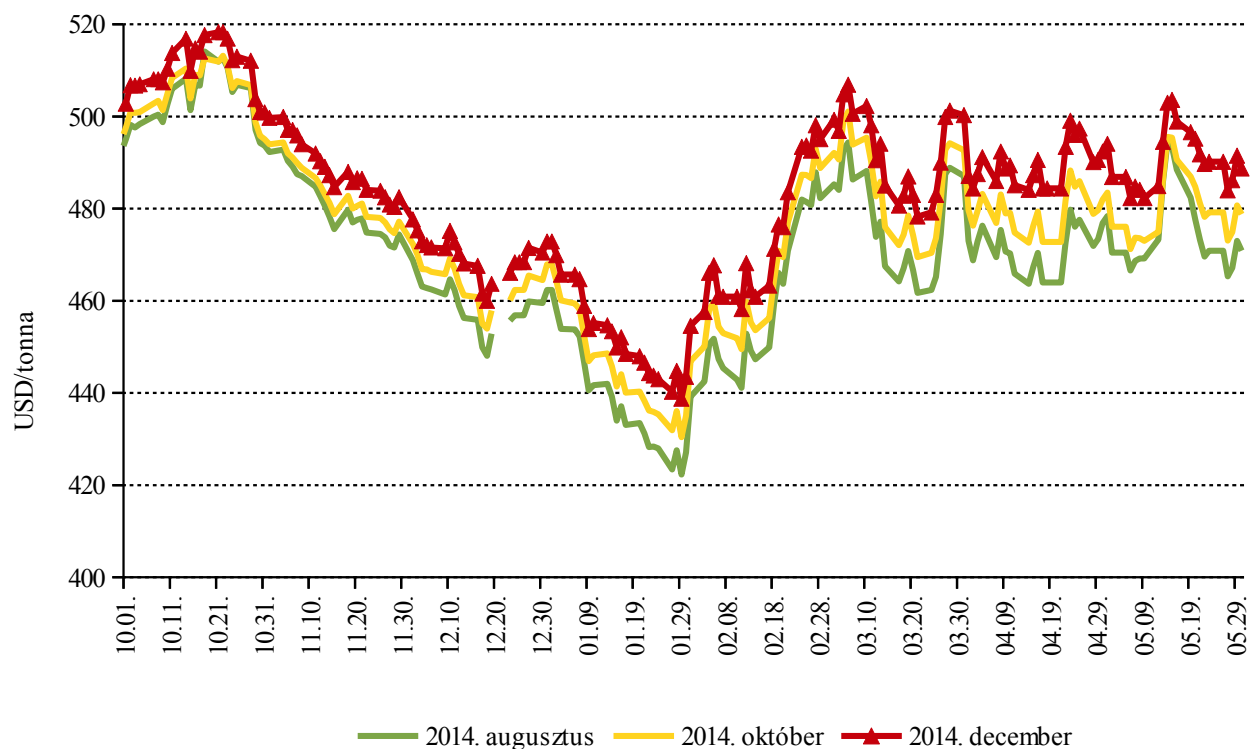
Forrás: KSH

Agrárpolitikai Hírek

- Néhány éven belül zöldmezős beruházással mintegy 80-100 milliárd forintos fejlesztés eredményeként cukorgyár épülhet Abádszalókon. Az alapanyagot je-

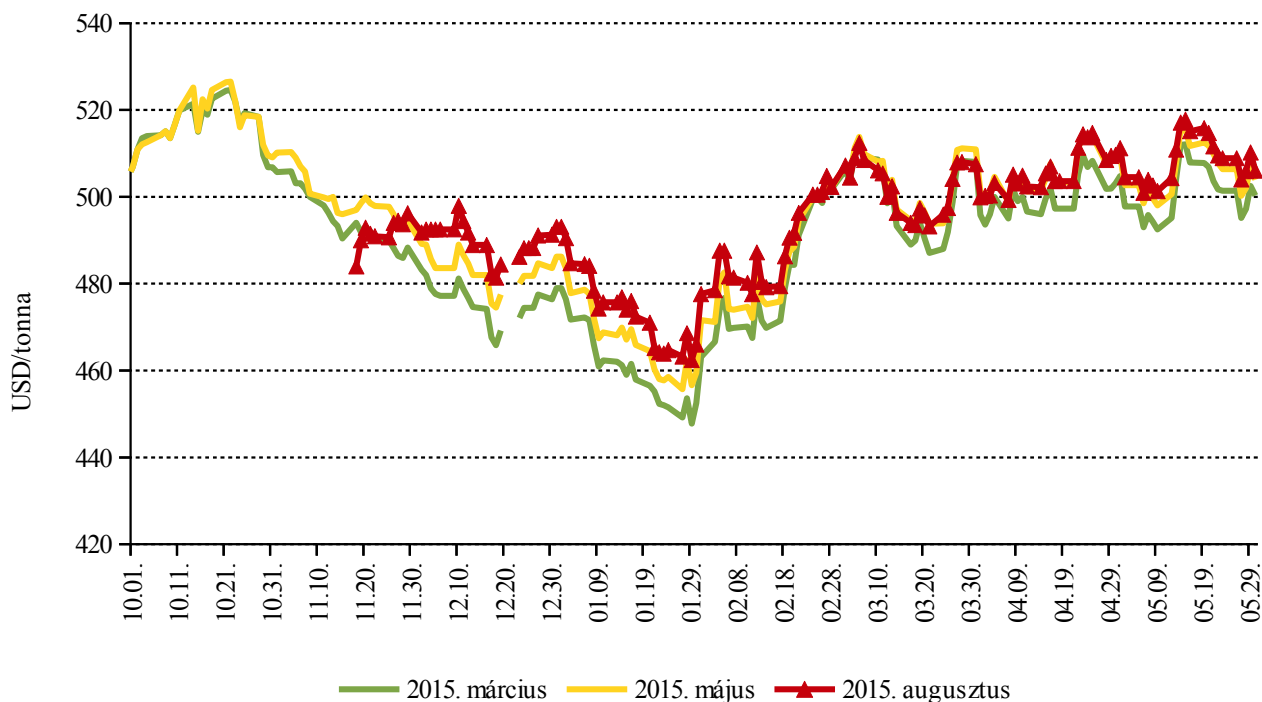
lentő cukorrépat 8 ezer hektáron termesztéék, ehhez rendkívül kedvezőek a feltételek a környéken. A közelben folyik ugyanis a Nyugati-főcsatorna, illetve iparvágány is rendelkezésre áll, így a szállítás is megoldott lehet.

17. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

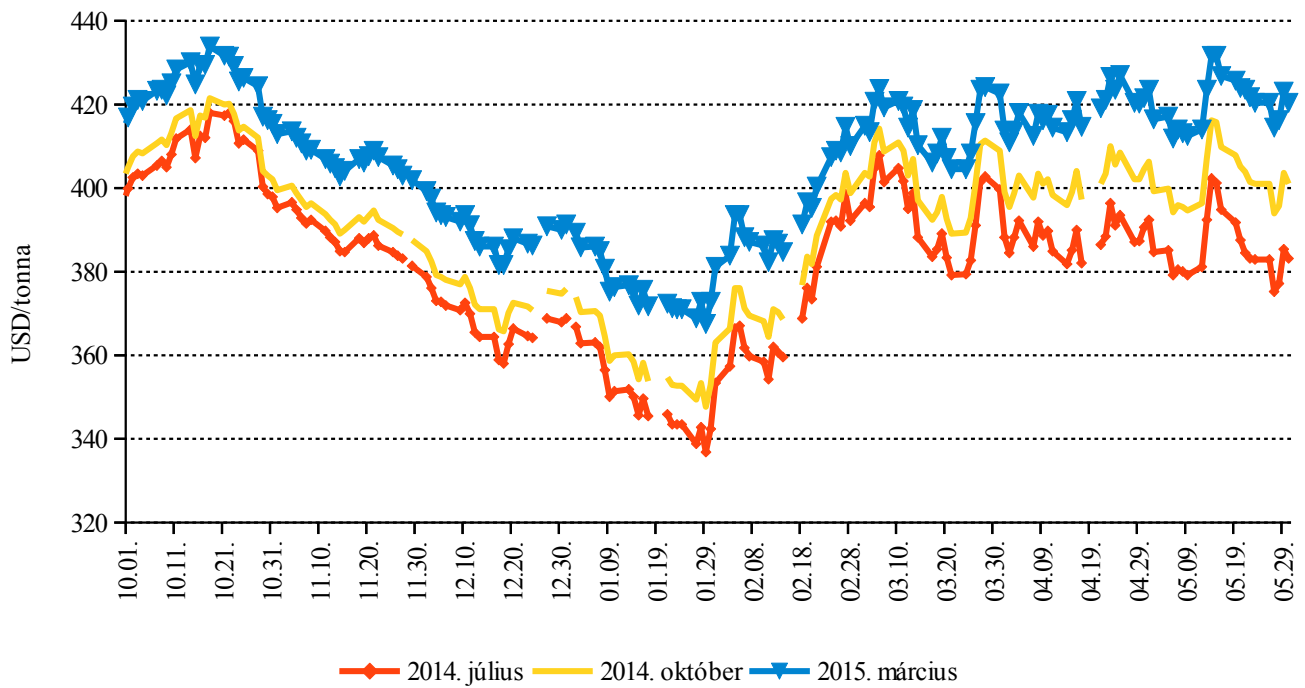
Forrás: LIFFE – London International Financia Futures and Options Exchange

18. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

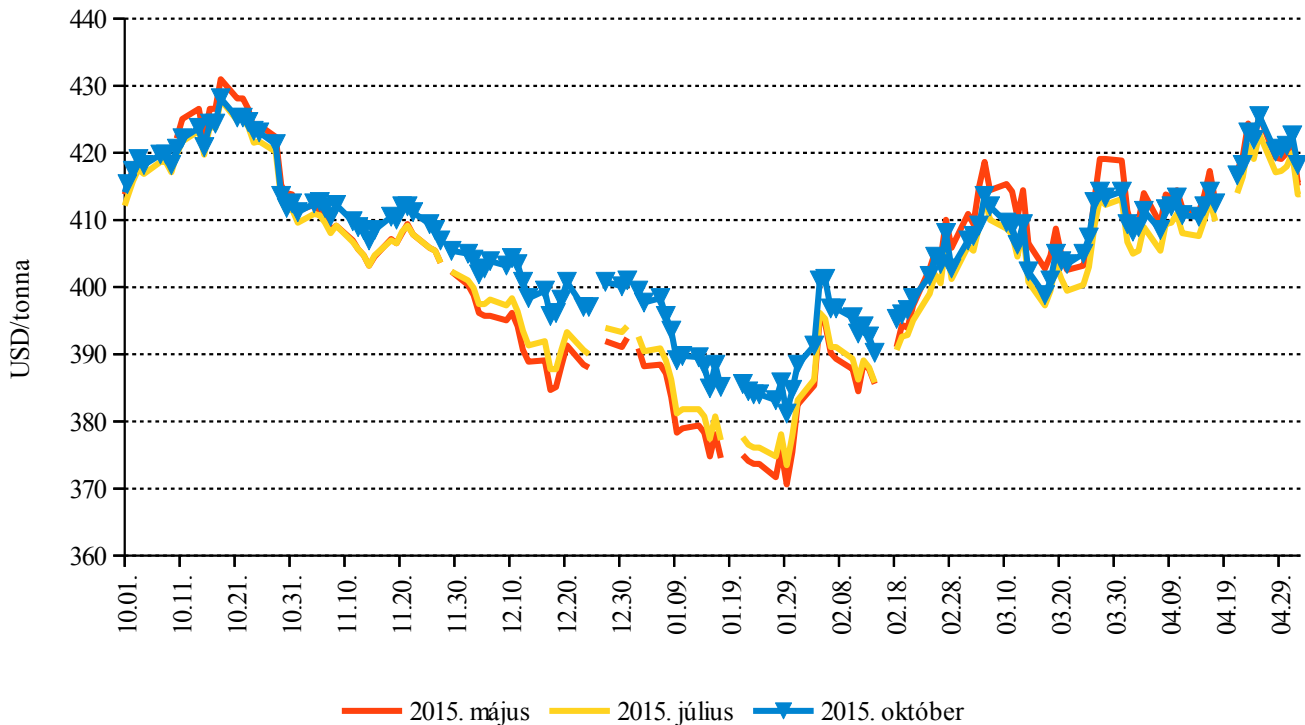
Forrás: LIFFE – London International Financia Futures and Options Exchange

19. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

20. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

